

Aan:
Aan de gedeputeerde voor Cultuur
De weledele Heer Ger Koopmans
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Beek, 14 september 2018

Onderwerp: Reactie op de nota 'E laeve lank Limburgs'.

Geachte heer Koopmans,

Desgevraagd willen wij u bij dezen onze opvattingen kenbaar maken ten aanzien van de nota 'E laeve lank Limburgs'.

De intentie van de nota – waaraan ook vanuit Veldeke een bijdrage is geleverd – is een beleidskader te schetsen van:

- Enerzijds de huidige stand van de dialectbeleving en
- Anderzijds beantwoording van de vraag welk dynamisch streektaalbeleid in de nabije toekomst gewenst is.

Naar ons oordeel is de nota daarin uitstekend geslaagd. Wat vanuit een vrijwilligersorganisatie als Veldeke vooral als zeer aanbevelenswaardig wordt gezien is de klemmende noodzaak van een gecoördineerde aanpak en professionele facilitering van een te voeren streektaalbeleid. Veldeke is met zijn kringen in de hele provincie aanwezig en fungeert daar als de belangrijkste aanjager van de dialectbeleving en initiator van activiteiten. De slagkracht zou aanzienlijk verbeterd en effectiever kunnen worden als gewerkt zou kunnen worden vanuit een (wetenschappelijk) onderbouwd en maatschappelijk gedragen beleid en toereikende facilitering.

Tegelijkertijd constateren we echter ook dat aan de verwachtingen ten aanzien van de bevordering en instandhouding van het Limburgs niet kan worden voldaan als gevolg van het ontbreken van een onderschreven streektaalvisie waarin zowel de wetenschappelijke, de professionele en de amateuristische aandacht voor de streektaal tot uitdrukking wordt gebracht. Naar ons oordeel ligt de sleutel voor een dergelijke maatschappelijk relevante vaststelling bij de provincie. Met instemming hebben we kunnen constateren, dat de nota vrijwel alle relevante omstandigheden in kaart brengt en de weg wijst naar de daaraan te koppelen uitvoering.

Bij de uitvoering van hetgeen in de nota aan de orde wordt gesteld, wil Veldeke zich indringend afvragen, waartoe deze duizenden leden tellende organisatie in staat is bij een betere beleidsafstemming en facilitering. Daarvoor gaat de

organisatie bij zichzelf te rade, bij welk beraad de kringen uitdrukkelijk zullen worden betrokken. Juist in de kringen is de kennis over de maatschappelijke waardering, de haalbaarheid van projecten en het engagement van mensen aanwezig. Ook de afkalving en de nieuwe gebruikaspecten (social media) van het gebruik van het Limburgs worden daarbij gemonitord. Een adequaat inspelen op deze omstandigheden vergt een benadering die vanuit een onderbouwde visie en wetenschappelijke methodologie tot uitvoering kan komen. Het moge duidelijk zijn dat daar in de huidige situatie geen sprake van kan zijn.

Pagina: 02/03

De animo bij bestuurders van kringen en commissies wordt gevoed door de liefde voor het dialect van de eigen omgeving. Het provinciaal bestuur constateert dat deze mensen – voor wier inzet en toewijding alleen maar lof bestaat – professionele begeleiding ontberen bij het 'vertalen' van wetenschappelijke en/of maatschappelijke inzichten naar lokale situaties. Ook de organisatie van 'gewone' activiteiten doet een steeds groter beroep op het vermogen een evenement/activiteit te laten voldoen aan min of meer professionele maatstaven. Het Limburgs is volwassen geworden en daar hoort een volwassen taalpolitiek bij!

Doel is dat het eerder gememoreerde beraad zal uitmonden in een 'kalender' van ambities, opvattingen, wensen en voorwaarden, die hun weg zullen vinden naar de auteur(s) van de **vervolgnotitie**. Die vervolgnotitie stellen wij ons voor als

- een document waarin de gecoördineerde streektaalvisie gestalte krijgt,
- waarin een adequate structuur wordt aangegeven waarbij alle relevante actoren zich vertegenwoordigd weten,
- waarin concrete ontwikkellijnen worden uitgezet en de daarbij behorende facilitering en financiering worden aangegeven.

Uit het vorenstaande moge blijken, dat Veldeke een substantiële bijdrage wil en zal leveren aan de uitvoeringsnota. Juist omdat de vereniging met haar kringenstructuur het dialect 'dicht op de huid zit' zal zij zeer nadrukkelijk de praktische kanten van de dialectbeleving en -bevordering onder de aandacht brengen. Daarbij zal de gewenste instrumentatie in kaart worden gebracht. Veldeke zal daarbij uiteraard ook aandacht hebben voor de faciliterende aspecten die dat met zich meebrengt.

Nu de Raod veur 't Limburgs zich in een transitieproces bevindt, is vanuit Veldeke de wenselijkheid benadrukt van die gelegenheid gebruik te maken en het hele streektaalveld te betrekken bij een herstructurering van de Raod. Daar is naar het oordeel van Veldeke de streektaal en de Raod aan toe! In dit stadium heeft dat geleid tot samenspraak binnen TALEP over de actuele ontwikkeling. Tegelijkertijd moet het bestuur constateren, dat Veldeke vrijwel de enige organisatie is die geëquipeerd is om inhoudelijke inbreng te leveren in het transitieproces. Dat brengt ons als vanzelf tot de opvatting dat wij in TALEP

hooguit een klankbordgroep zien. Noch in 'core business' noch in uitvoeringscapaciteit zijn de betrokken organisaties gelijkwaardig. De reacties van de onderscheiden TALEP-partners op de kadernota zijn daar een duidelijke illustratie van.

Pagina: 03/03

Wellicht ten overvloede maken wij melding van het gegeven dat heemkundeverenigingen in veel gevallen de natuurlijke bondgenoot van Veldeke(kringen) zijn.

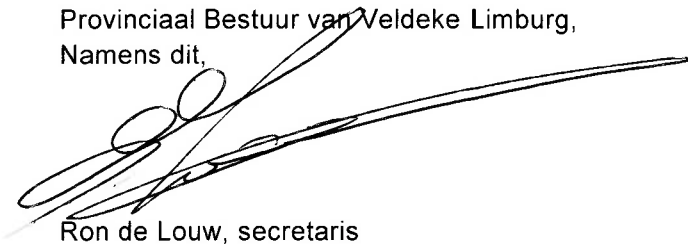
Als de gedachten neergelegd in de kadernota ertoe zullen leiden, dat er een op een andere wijze gestructureerd gremium in de plaats van de huidige Raad komt, dan wil het provinciaal bestuur van Veldeke daarbij aantekenen, dat dit gremium zou moeten beantwoorden aan de volgende criteria:

1. Het moet de onbetwiste autoriteit zijn op het brede terrein van het Limburgs;
2. Het moet door zijn samenstelling over het gewenste draagvlak beschikken;
3. Het moet over de expertise en menskracht beschikken om het Limburgs als taalpolitieke factor een onderscheidende plaats te geven in de bepaling van de culturele identiteit van Limburg.

Wij vertrouwen erop u met het vorenstaande genoegzaam te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Provinciaal Bestuur van Veldeke Limburg,
Namens dit,

Ron de Louw, secretaris